

kenderwijs met men? nze dagen ver- stellig tiennaal erken sam. natie is de be- klaring" gewis- reest, dan wat betalen hebben. an 1834, is be- veel hooger geboet. wij ons dan niet blijken de uit- Voorzienigheid

brak, wist men rechter uiterst aan onze Over- ede door onze Collegiale be- enig geldende

dan ook, niet t. We mochten, uren, niet stil- taak tegenover afgeloopen. en dijn te be- ons naedeel, en egen. spoedig moge- kosten de we-

de 300 reeds ok zonder dat respannen, zeer gen. e som niet door dekten? Licht vinden waren, e voor wat we n duizend gul-

de wereld uit. over de afvaar- eden door éne ve onderstaand

naar aanleiding inderde classis de afvaardiging euwarden. My vating van art. delijk dat artikel luidelijk worden tegen dat welke Dienaar en liden

in synodale ver- ale vergadering, re Synode" be- enoemen aantal niet aangegeven. t. 47 dat aantal uitdrukkelijk dat, iedere classe we Dienaars en zullen worden." dat het met de strijden, wanneer e gecombineerde particuliere Syn- worde.

zijn anders voor afgevaardigden in onze geome- en Drenthe, 5 Dienaars kun-

aan, eischt niet dierre Classe ter Dienaar en een twee Ouder-

ook in de ver- alles de vraag eten wij afvaar- huishoudelijke nadvale vergade- daderlingen wor-

onter gecombi- p dit punt ene te stellen, maar e handelen. oor mij gesteld, het naar dezen ligen? Dit kan e het niet wen-

n zich aan dezen e komen Synode toemid wordt. vil zij toch zijn, in de synodale alsoo is zij het in de Kerkende.

cht werd geves- or onze classes, et noodig, eens en voor art. 47

edergroete, t. t. S.

ten juist. kerkenordening 7 deputerende vier leden zou het getal te

zou anders leden bestaan, 16.

orkt. Vandaar aantal leden in t. 16, 20, 24, 28 nade op 32. henschakel der treekt, en de heet het land opige Synode den.

afvaardigende gewonen regel

32 leden committeeren. Juist dus het getal ongeveer, dat de kerkenordening voor een Synode gewenscht heeft, terwijl als men ook nu 4 leden deputeerde, de vergadering uit 64 leden zou bestaan, behalve de adviseerende leden, wat de maken én te groot én te kostbaar én te langdurig zou maken.

Op Dinsdag 17 Juni hoopt het Gymnasium te Zetten, blijkens ontvangen aankondiging, zijn vijf-en-twintigjarig bestaan te vieren.

Van harte hopen we, dat deze feestviering voor het Gymnasium een blijde dag moge zijn, en de keuze die op Dr. Van Goor als feestredenaar viel, wettigt de hoop, dat deze wensch in vervulling zal gaan.

Het Gymnasium te Zetten is een onzer oudste stichtingen, die in 's Heeren gunste er niet weinig toe heeft bijgedragen, om ook in hooger kringen de belijdenis des Heeren te handhaven.

Ongelooflijk is de inspanning en volharding die Ds. Van Lingen zich heeft moeten getroosten, om, tegen de ongunst der tijden in, zijn stichting te doen ontkiemen en bloeien.

En wie van nabij weet, hoe er in deze vijf en twintig jaren getoed is met gelidelijken nood, getoed om de noodige leerkrachten te vinden, en getoed om met de Staatsgymnasia te concurreren, kan een woord van waardeering en dank niet terughouden voor den Christelijken geloofsmedewerker, die aan dit Gymnasium hun opleiding genoten.

Er is een rijke, rijpe vrucht voor land en volk van dit Gymnasium uitgegaan.

En wanneer de herdenking van dit vele goede tot ootmoedigen dank stemt, en alle zelfverheffing uitblijft, mag dit eerste halve jubileum als een profetie begroet van wat ons dit Anti-paganistische Gymnasium ook in de toekomst nog zal kunnen schenken.

Effatha, de vereniging, die pogingen aanwendt om een Instituut voor doofstommen, op Gereformeerden grondslag in het leven te roepen, zond ons een blijde tijding. Wel is ze nog niet waar ze wezen wilde. Zelfs zocht ze dusver nog vruchteloos naar een huis, dat haar stichting zal kunnen openen; maar er is dan toch een begin van uitvoering verkregen, door de aanstelling van een directeur, waartoe benoemd is de heer L. C. Oranje, van Dedemsvaart.

Terecht dringt het bestuur er dan ook op aan, dat het Christelijk publiek thans in uitgebreider kring zijn pogingen ga steunen.

De circulaire zegt er van:

Tot nu toe namen vele broeders en zusters, die wel groot belang stelden in doofstomme kinderen en hun Christelijke opvoeding, een afwachtende houding aan. Zij wilden eerst zien, of er van deze nieuwe, veelomvattende, grootsche doch bezwaarvol onderneming iets meer komen zou dan plannen, reglementen, vergaderingen enz. Ook deden ze roepen wij thans, nu de opening eener Christelijke school voor doofstommen nabij is, met vrijmoedigheid en goede verwachting op tot mededeelheid. Broeders, zusters, gij allen, die de zaak begeert. Doch, om welke reden ook, tot nu toe niet zijt toegetreden, komt en sterkt onze harten en handen, zoowel door een gift in eens en jaarlijksche bijdrage als door uw gebod en invloed. Inzonderheid u, Kerkeraden, Diaconen en Verenigingen, Predikanten en Onderwijzers, en vooral ouders en familie van doofstomme kinderen, moge het gewicht des arbeids en de zegen, dien de Heere ons reeds in den benoemen hoofdoorzender heeft geschonken, dringen om spoedig uwe schouders mede te zetten ook onder dit deel van het werk des Heeren, die Zich over de ellendigen ontfermt, die de barmhartigheid doen zal dengenen, die om Zijner wil barmhartigheid bewijzen.

Het bedrag uwer jaarlijksche bijdrage kunt gij zelf bepalen, naar mate de Heere u vermag geeft. Wij hebben leden van f. 25, f. 10, f. 5, f. 3, f. 1 en ook van 50 cent. Grootte giften en contributien zullen ons weldra te pas komen, en ook de geringste zal welkom zijn en steun geven, want immers: »vele kleine maken één grote". Hier is een veld, waar de rijkste en mingevoerde broeder en zuster kunnen samenwerken. En is deze taal van Christelijk onderwijs niet reeds al te lang verwaarloosd? Hadden onze doofstomme kinderen, en ook de blinden (voor welke wij later hopen te kunnen zorgen) niet ten allen tijde evenzeer behoefte aan en recht op Christelijk onderwijs als onze hoorende en ziende zonen en dochteren? Laat ons dan nu tezamen hietoe ons Gode ten dienste stellen, onder inroeping van zijne genade!

Geen twijfel of ook deze schoone zaak zal eindelijk tot stand komen, en, is ze eenmaal gevestigd, een nieuwe openbaring kunnen zijn van de reddende barmhartigheid, waarmee de liefde Christi in de zijnen uitgaat, niet alleen om aan zondaren het pad des levens te prediken, maar ook om zich te ontfemen over wie lijdt, misdeeld is of in ellende verzoeken ligt.

Bestuurders van deze vereniging zijn de heeren Ds. H. Beuker, J. Vonk, J. J. van Asch van Wijck, H. Groenendijk, P. J. Lindenburg, Doc. L. Lindeboom, Ds. Van Minnen.

Met belangstelling namen we kennis van de Agenda der Confessioneele Vereniging voor hare algemeene vergadering op 4 Juni e. k.

Er blijkt uit, dat de Doleantie ook deze Vereniging uit haar indolentie heeft wakker geschud en dat zij zich tot nieuwe krachtsontwikkeling, haast zouden we zeggen, in zuiverder Gereformeerden geest opmaakt.

Zoo wordt de vrucht der Doleantie ook op indirecte wijze openbaar in een boek, waar men dit het minst zou verwachten hebben.

Toch bevreemdde het ons op dit Agendum o. a. ook dit voorstel te vinden: »De Algemeene vergadering zijne den weg aan, die bewandeld moet worden, opdat de bediening van den heiligen Doop ook kunne geschieden in het lokaal aan eene Vereniging tot bevordering der Evangelisatie toebehoorende."

Blijkbaar toch is hier bedoeld Doopsbediening in zulk een kerk, waar de kerkeraad ongelooft is, en dus in geen geval Doopsbediening in zulk een lokaal sal aanrichten.

Is nu een kerkeraad »ongelooft", dan kan natuurlijk in zulk een dorpskerk de Doopsbediening alleen door de classis aangericht.

Maar ook dit kan weer de zin van deze vraag niet zijn; want de mannen der Confessioneele Vereniging erkennen de bestaande classicale besturen nog. Zonder deze besturen kan hun classis niet handelen. En deze besturen mogen natuurlijk zulk een Doopsbediening niet aanrichten zonder in conflict te komen met het Reglement, hnn booze demon.

Van het heilig Avondmaal geldt natuurlijk hetzelfde.

Wat dusver in sommige Evangelisatielokalen werd aangeregt was geen Avondmaal des Heeren, maar eenvoudig een liefdemaal.

Men mag dan ook de hope koesteren, dat de Confessioneele Vereniging, nu ze met de Gereformeerde beginselen meer ernst gaat maken, niet alleen deze Doopsbediening niet organiseeren sal, maar ook aan de illusie, als kon men in een Evangelisatielokaal zoo maar op eigen hand het Sacrament des Avondmaals aanrichten, eens voorgoed een einde zal maken.

Zulk een handeling is Darbistisch, en niet Gereformeerd.

KUYPER.

### Uit de Pers.

Naar aanleiding van onze vraag, of de Basniz zending onder de Heidenen dan voor onmogelijk hield, zoolang het ééne kerkengehoor der Chr. Gereformeerden niet gereformeerd was, ontvangen we dit welwillend en alleszins afdoend antwoord:

We willen ons echter niet onttrekken aan het versoen om nadere toelichting, al is zij o. v. overbodig. En dan zij gezegd, dat het vermoeden, dat men zulke gevolgtrekking uit onze woorden kan trekken, zelfs niet bij ons opgekomen is.

Wij waardeeren ten volle het werk der vaderen, dat zij naar den aard en de omstandigheden, waarin de kerk toenmaals verkeerde, gedaan hebben, om den Heiligen het Evangelie te verkondigen.

Maar wij die een paar eeuwen later leven, moeten roeien niet de riemen die wij hebben.

In de dagen der vaderen kon een enkele classis wellicht meer doen dan nu al de driehonderd en zoveel Christelijke Gereformeerde kerken samen.

Ten overvloede verklaren wij nog, dat we bij het schrijven van het genoemde stuk aan 1869 zelfs niet gedacht hebben. Dat jaar is onze nationale niet en het vervolg ons niet als een verjaardagstoon op onze wegen. Het heeft voor ons de betekenis niet, die het heeft voor de Heeren. Want het zou toch ween al te kras voorbijgaan van de waarheid der historie zijn? Zoo we meenden, dat onze kerkengehoorplaatse eenheid pas in 1869 ware begonnen!

Nee, onze kerkengehoorplaatse eenheid is begonnen in 1836, want in 1836 werd art. 38 der kerkeorde van 1618, 19, en heeft zich, onder strijd van buiten en vrees van binnen, staande gehouden tot op den dag.

Lang voor 1869, in het jaar van de vrijlating der slaven in Surinam, heeft de Christelijke Gereformeerde kerk, als vrucht van hare kerkengehoorplaatse eenheid, twee zendingen naar die kolonie gezonden om den barmhartiglijk vrij verklaarden het Evangelie te prediken.

En zoo weinig hechten we, op het stuk der zending, aan wat de Heere noemt: »collegialiteit", — dat wij den dag zullen zegenen, waarop een plaatselijke kerk een dienaar des woord, behoort die de classis gesamenlende en geaprobeerd, voor hare rekening en naar de macht die de Heere haar verleend heeft, zal uitzenden naar de heidenenwereld.

Uit dit antwoord blijkt, dat de redactie toen ze van kerkengehoorplaatse eenheid sprak, iets anders bedoelde, en dat ze zelfs nu nog onze bedenking tegen dit woord niet voelt.

Anders toch kon ze onmogelijk nu weer schrijven, dat de »kerkengehoorplaatse eenheid" in 1836 begonnen is.

Een »kerkengehoorplaatse" toch is een onkerkelijk en puur staatsrechtelijk begrip zoodra het toe wordt gepast op meerdere kerken samen.

Nu echter blijkt dat dit woord onopzettelijk gekozen is, vallen onze bezwaren geheel weg, en danken we de redactie voor haar nadere verklaring.

In de Grif. Bijdr. wordt de aandacht gevestigd op den stil doorgaanden arbeid van Dr. Zahn. O. a. op zijn uitlegging van Rom. 13 en op wat hij nu onlangs gaf over de Pentateuch critiek.

In de recensie van het eerste lezen we: »Schoon moet genoemd worden, 't geen de schrijver bij de ontvanging van vers 4-8 zegt van de eenheid van het lichaam van Christus. De gemeente des Heeren is één. Het lichaam bestaat zonder de leden niet. De leden dienen niet zichzelf, ze dienen het lichaam; willen ze het lichaam niet dienen, zoo worden ze onbruikbaar."

Een lid meent gewoonlijk, dat het in kracht vermindert, wanneer het geheel in dienst der andere leden is, terwijl het toch juist alzoo toeneemt in kracht, gezondheid en leven. Op zichzelve betekent een mens niet, neen, in de menscheid is hij iets; zoo betekent een Christen slechts iets in de gemeente, en geen Onze Vader kan hij bidden, zonder aan zijn broeders te worden herinnerd.

Van het menscheit lichaam spreekt het vanzelf, dat de leden alsmede, van het lichaam gescheiden, niets zijn; maar hoe moeilijk verstaan wij dit van het lichaam des Heeren!

Niet zoo dikwijls zou Paulus dat beeld gebruikt hebben, bijaldien niet de leden telkenmale tegen elkander en tegen het lichaam gestreden hadden.

Van de gave der profetie, sprekkende, denkt hij hier niet zooveel aan een onthullen van de toekomst, als wel aan een profetisch komen en toepassen van wat God gesproken heeft. De profetie staat onder de gaven aan de spits. De profetie is niet gebonden aan de dienaren des Woords, elk lid der kerk kan een profetie zijn, d. w. z. God en zichzelf dussindig kennen, dat het hiervan tot stichting spreken kan. De profetie moet bedield worden naar de mate des geloofs, en mag dus niet in een eigenwillig spreken over Gods Woord verloop. Van menschen kan weder en kamsel worden in onze dagen de jannetijds; d'vellingen verkondigd. Nergens wordt meer gelogen, dan daar waar men van God, van zijn wil en werk spreekt.

Weldra zal men niets meer overhouden dan de woorden »redelijkheid en godsdienst", en daarbij denken wat men wil.

In verband met die ketterij zegt Dr. Zahn, dat een predikant, naar de mate des geloofs, te allen tijde en dus ook thans een martelaar moet zijn. Wil hij dat niet zijn, zoo kan hij slechts een leugenaar wezen. Of martelaar, of leugenaar, een derde is er niet.

De oorsprong der ketterij in de kerk en de valsche grondstellingen in staat en huizen komen voort uit ons gemis aan de rechte trouw in het ambt. Een ambt is een dienst; en wel een dienst, waarmee men niet zichzelf, maar anderen dient. Christus kwam om te dienen; desgelijke zijne apostelen, en evenzo hebben te dienen die met zijn Geest zijn vervuld. Denken wij in het ambt in de eerste plaats aan onszelf, zoo verzaaken wij onze roeping.

Ook de nieuwe uitgave van de Heilige Schrift komt in dit nummer ter sprake, en bediening wordt geopperd, of »erfbegravenisse", »mijn heer!" »de stad Nahors" wel uitdrukkingen kunnen genoemd worden uit de thans gangbare taal.

Het antwoord hierop is eenvoudig. Onze taal is evenals elke taal gangbaar, niet op éénrelei manier, maar op velelei manieren.

»Gangbaar" onder de conversatie. »Gangbaar" in briefstijl. »Gangbaar" in gewonen boekstijl. »Gangbaar" in kanselstijl. »Gangbaar" in den hoogsten stijl.

Nu is de Heilige Schrift in hoogen stijl. En in dien hoogen redenaarsstijl zijn uitdrukkingen als de genoemde naar het oordeel van taalkundigen als Prof. Dr. De Vries, volstrekt niet misplaatst.

KUYPER.

### Officieel berichten uit de Ned. Geref. kerken.

#### VOORLOOPIGE SYNODE

VAN LEEUWARDEN.

De kerkeraad der synodale kerk brengt bij dezen ter kennis der Ned. Geref. kerken, dat van verschillende classicale vergaderingen ter behandeling op de Synode zijn ingekomen de volgende punten:

1. De classis Arnhem c. a.:  
a. de vraag, of het tegen de bedoeling is van art. 25 D. K. beginselen toe te passen, die uitgesproken zijn op het convent te Wesel (art. Wes. Cap. V, 5, 6, 7) en indien niet, welke maatregelen dan moeten genomen worden, om aan het aldaar uitgesprokene uitvoering te geven;

2. het versoen, om thans in overweging te nemen het rapport omtrent de diakonie (Acta Voorl. Synode Utrecht, pag. 57) en vooral de aandacht te wijden aan het praedivies, in genoemd rapport voorkomende, omtrent het voorloopig verbinden van diaconale aan de gewone classicale vergaderingen, eventueel ook aan particuliere Synoden;

3. een memorie in zake het diaconaat en de »Christelijke philanthropie";

4. een voorstel, dat de Synode in zoonver terugkome op de uitspraak der voorl. Synode van Utrecht (Acta Voorl. Synode Utrecht, 1936) in zake Bijbeluitgave, dat ze aanwijze, welke bijbels betrouwbaar zijn, welke niet;

5. de vraag: kan er correspondentie worden aangeknoopt met den kerkeraad eener Chr. Geref. Gemeente, die opgetreden is na Reformatie der plaatselijke kerk door doleantie, welke kerkeraad thans correspondentie zoekt.

Uit de classis Harderwijk c. a.  
1. de vraag: op wat wijze wordt uitvoering gegeven aan het bepaalde in Art. 19 der D. K.

2. de vraag: hoe komen de kerken tot eenparigheid in zake de openbare belijdenis en de vragen, die daarbij gedaan moeten worden;

3. een voorstel van de vrije gemeente te Heerde om opgenomen te worden in het kerkeraad der N. Geref. kerken.

Uit de classis Rotterdam c. a.  
4. Voorstellen:  
1. Dat het examen volgens art. VIII voortaan worde algemeen door provinciale Synoden.

2. Dat de Synode bij verzoekschrift zich wende tot de Hooge Overheid om in zake Zondagsrust, handhaving der Zondagswet te vragen, en te verzoeken, tegen het openbaar lasteren van Gods Naam, handelend op te treden.

3. Dat de combinatie aldus worde opgeheven, dat de classis Dordrecht op zichzelve blijve en classis Brielle en Rotterdam voorloopig gecombineerd blijven.

4. Dat de Synode overwege, of de tijd niet gekomen is, dat de Synoden, classen en kerkeraden met discipline meer actief optreden tegen hen, die tegen de reformatie der kerken zich stellen, opdat er eenheid van actie in dezen moge zijn.

Uit de classis Amsterdam c. a. nog niets.  
Uit de classis Middelburg c. a. nog niets.  
Uit de classis Utrecht c. a.

De vraag: Waar heeft men, naar 't Buitenland b.v. België vertrekende, zijn attestatie in te dienen, bijaldien in de plaats zelve, waar men komt, geen kerk van Gereformeerde belijdenis is.

Uit de classis Amersfoort:  
Een voorstel: De Synode stelle een termijn van minstens een half jaar, binnen welke een bediener des Woords niet op nieuw kan beroepen worden in dezelfde vacature.

Uit de classis Leeuwarden nog niets.  
Uit de classis Franeker nog niets.  
Uit de classis Dokkum nog niets.  
Uit de classis Zwolle c. a.

2. voorstellen:  
1. dat, wie volgens art. VIII D. K. toelating wenscht tot den Dienst des Woords, zich niet zelf voor het examen aanmeldt, maar daartoe worde voorgedragen door twee of meer kerken;

2. dat de Synode inga op het rapport in zake de diaconie voorkomende.  
Acta V. S. II pag. 97.

Uit de classis Groningen nog niets.  
Uit de classis 's-Hertogenbosch c. a.  
1. Het voorstel: De Synode, oordeelende, dat Bijbelvertaling en Bijbeluitgaven in de eerste plaats onder de leiding des Heiligen Geestes en dus in den van God verordenden weg, onder het toezicht der kerk in hare meerdere vergaderingen behoort te geschieden, besluit, deze noodige en gewichtige zaak door Deputaten te doen ter hand nemen, en legge den te benoemen Deputaten op, te onderzoeken, of niet in de opperkerke Nederlandse afdeling van het Britsch en Buitenlandsche Bijbelgenootschap en in de Bijbeluitgave, onlangs door eenige gereformeerde hoogleraren ten onzent ondernomen, de noodige middelen aan-

wezig zijn ter bereiking van het beoogde doel;  
2. Het versoen: de Synode lichte de kerken voor aangaande de betekenis van de toelating tot het Heilig Avondmaal (en z.g. »bevestiging van lidmaten") door predikanten, die na de vrijmaking eener kerk als tegenpredikanten door een tegenkerkeraad geroepen in eenige plaats, zijn opgetreden, en mitsdien welke de houding zij, door de wettige Opzieners ten opzichte van zulke z.g. »toegelatenen" aan te nemen.

3. Het versoen: de Synode lichte de kerken voor aangaande de wijze, waarop de regeerouderlingen de z.g. »Synodele" leden hunner kerken (en in het bijzonder degenen, die zich in kerkelijke bedieningen gesteld achten), hebben te behandelen enz.

4. Gemotiveerd voorstel tot ondersteuning der N.-Brabant-Limburgsche kerken.

5. Voorstel inzake het verstreken van onderwijs aan schipperskinderen.

6. Voorstel inzake de oprichting eener Ned. Geref. kostschool te Helmond, ten behoeve van kinderen in geheel Roomsche of ongelooftige omgeving.

7. Voorstel in zake Ds. W. Raman.

8. Voorstel: De Synode verklare alle predikers uit kerken van min vaste formatie onberoesbaar in de N. G. K. en onbevoegd om aldaar de Heilige Sacramenten te bedienen, tenzij zij met hunne kerken tot de N. G. K. mogen zijn overgekomen of hun lange den weg van het gewone examen, of dat naar art. VIII D. K. wettiglijk toegang tot het ambt des B. des W. zij verleend; opdat onvermijdelijke teleurstellingen voorkomen worden.

9. Voorstel: de Synode spreke uit, dat het noodzakelijk is, dat de kerken handelend optreden tegenover de ongelooftige predikanten en dat ook hierin de grootere gemeenten de kleinere voorgaan.

10. Protest van eenige lidmaten uit Sprang tegen een besluit der classis.

Namens de Synodale kerk b. g. Ds. L. H. WAGENAAR, praeses.  
W. C. V. MUNSTER, scriba.

#### Classis Amersfoort.

De Classis Amersfoort vergaderde 21 Mei 1890 te Amersfoort. Al de kerken waren vertegenwoordigd, tot praeses werd gekozen Ds. Bouman, tot assessor Ds. Westerbeek van Eerten, tot scriba Ds. L. Adriaanse. De heer Welman van Nigtevecht werd na een onderzoek toege-

laten om in de kerken te oefenen. Bij de omvraag naar art. 41 D. K. werden verschillende mededeelingen gedaan, vragen beantwoord of adviezen gegeven.

Naar aanleiding van een vraag van Zeist of art. 38 D. K. al of niet op die kerk van toepassing moet worden geacht, wordt er op gewezen dat in bedoeld artikel staat »sullen de diaconen mede tot den kerkeraad mogen en niet moeten genomen worden." De Classis raadt aan bedoeld art. in Zeist te blijven toepassen, zoolals tot nu toe is geschied.

De kerk van Soest had een vraag gedaan of de dank- en bededag voor het gewas niet tegelijk in deze Classis kan gehouden worden. Er werd eenzijdig op het houden van zulk een dag of althans van een bede- en dankstond aangedrongen, maar anderzijds gewaarshuwend, geen scheiding te maken tusschen hetgeen de Heere vereenigd heeft; er behoort in de gemeente op den rustdag niet alleen gebeden te worden: »Vergeef ons onze schulden", maar ook: »Geef ons heden ons dagelijksch brood."

Voorz. werd ook gewaarshuwend toch niet kunstmatig bededen in het leven te roepen, wij die uit den nood geboren moeten worden en de geschiedenis heeft geleerd dat waar men de bededen vermeerdert het gebed dikwerf vermindert. Ook werd gewezen op de moeielijkheid om het in alle kerken op een zelfden tijd te doen en ontraden vaste bepalingen dien-aangaande te maken. Ten laatste sprak de Classis met algemeene stemmen de wensche-lijkheid uit om in het voor- en najaar bid-dankuit voor het gewas te houden.

Tot deputaten voor de aanstaande Synode werden benoemd Dr. Van Goor en de ouderling J. de Ruit, tot secondi Ds. L. Adriaanse en ouderling C. Verhoef.

Met algemeene stemmen besloot de Classis op de Synode het voorstel te doen: een bepaalde termijn, minstens een half jaar, te stellen, binnen welke een predikant niet opnieuw kan beroepen worden in dezelfde vacature.

Tot Classicale deputaten werden benoemd Dr. Van Goor en Ds. L. Adriaanse. Het versoen van de kerk van Baarn, dat op de volgende gewone vergadering der Classis, zou worden onderzocht naar beroepen dienaar des Woords, werd ingewilligd.

Voorz. kwam nu in behandeling een vraag van twee kerken in de Classis, die zich hadden gecombineerd om te samen één dienaar te beroepen. De vraag was of de Classis geldelijke steun wilde verleenen als de financiële krachten der Kerken tekort schoten.

Er werd uitgesproken dat de Classis zooveel mogelijk behoort te helpen, mits duidelijk blijke dat de bedoelde kerken alles doen wat in hun vermogen is. Hierbij werd met nadruk uitgesproken dat de leden der kerk niet moeten meenen, dat het zorgen voor den dienst des Woords een zaak van barmhartigheid is, maar zij verplicht zijn naar vermogen zooveel mogelijk door vaste bijdragen daarin te voorzien.

Met eenparige stemmen besluit daarop de Classis om, zoodra een beroeping in die gecombineerde kerken zal zijn aangenomen, uitvoering te geven aan wat vroeger werd vastgesteld in zake de Classikale kas, afdeling 3, noodlijdende kerken; en wel in die voege, dat in elke Kerk tweemaal per jaar een collecte daarvoor zal worden gehouden.

De vergadering werd daarna door den praeses met dankzegging gesloten.

L. ADRIAANSE, scriba.

De kerkeraad der Nederl. Geref. kerk te Helder, tot de ervaring gekomen zijnde, dat zich onder de miliciens der lichting van 1890, bij zee- en landmacht ingedeeld, ook leden der Nederl. Geref. kerken bevinden, noodigt de desbetreffende kerkeraden uit, hem kennis te geven van de namen hunner gemeenteliden, die als milicien alhier in garnizoen of aan boord van Zr. Ms. fregat Evertien zijn, met opgave van de korpsen waarbij zij zijn ingelijfd.

Namens voornoemde kerkeraad P. REIJLISO, scriba.

HARMELEN, 26 Mei. De dag van heden was voor de gemeente alhier een dag van droefheid. Onze herder en leeraar Ds. W. Ringnald, dien wij groot 3½ jaar mochten berispen en wiens dienst de Heere als middel gebruikte om deze kerk bij aanvang te doen wederkeren in den weg van geloofzaamheid naar Gods Woord, nam van haar afscheid, daar

de beroeping naar Groningen door Z.Ew. werd aangenomen. Naar aanleiding van 1 Tim. 1:13 sprak de bemide leeraar de gemeente toe, haar nogmaals vermanende om bij Gods Woord te blijven. Eene overalrijke schare vulde het kerkgebouw.

Wat aan het einde van de godsdienstoefening den vertrekkenden leeraar zingende werd toegebeden uit Ps. 121:4 is ook de hartelijke wensch voor Z.Ew. van den kerkeraad.

Moge God Z.Ew. ten rijken zegen stellen voor de kerk van Groningen.

Het adres van den kerkeraad is voortaan aan den ondergeteekende.

Namens den kerkeraad M. C. KROMMENHOEK, scriba.

De collecte voor de Vrije Universiteit gehouden te Kralingen 18 Mei jl. heeft opgebracht f. 57.82 ½.

A. O. SCHAAPSMAN, Predikant.

Op 20 Mei 1890 vergaderden de Ned. Geref. kerken van Noord-Brabant en Limburg te Binnemooijck. Vertegenwoordigd waren 8 kerken door 15 afgevaardigden. Het moderamen werd samengesteld Ds. J. H. Feringa praeses, Ds. F. H. J. Smith scriba, Br. H. Gay van Werkendam assessor. Als classicaal correspondent werd herkozen Ds. Feringa; voor eventuele approbation tusschentijds aangewezen de kerken van Helmond en Werkendam. De benoeming van een praeses geschiedde voortaan bij toerbeurt: als quaestor trede telkens de assessor op.

De rapporten van den classicaal corresp. werden goedgekeurd en zijn voorstellen aangenomen. Evenzoo die der kerkenvisitatoren. Eenparig werd goedgekeurd het verichte door Depp. Class. inzake Vrijhoeven-Kapel, Bergen-op-Zoom, en Zwingelsplan.

De rondvraag naar Art. 41 en de korte predicatie werden verdaagd tot de buitengewone classe in Juni door den class. corr. te Bergen-op-Zoom samen te roepen ter behandeling van het agendum der Synode.

Ook werden Deputaten benoemd ter voorbereiding van een kerkelijken Zendingdag te Bergen-op-Zoom nl. Ds. F. H. J. Smith van Helmond en BB. C. Rubsaam en H. Kok te Bergen-op-Zoom.

De Deputaten voor de financiële regelingen werden gecontinueerd; de vrijmaking der zusterkerken besproken; de redactie van het voorstel over Bijbeluitgave goedgekeurd.

De voorstellen ter e. k. Synode in te zenden vastgesteld en geteekend, en derwaarts afgevaardigd als primi Ds. J. H. Feringa en A. C. van Drimmelen van Klundert en als secundi Ds. F. H. J. Smith van Helmond en K. Dane Czn. van Willenstadi.

Naar Art. 180 Act. Syn. besloot men zich over punt 15 tot Depp. Syn. te wenden. De overige zaken werden verdaagd.

J. H. FERINGA, h. c. praeses.  
F. H. J. SMITH, h. c. scriba.

### Buitenland.

Frankrijk. De Luthersche en de Gereformeerde kerk.